

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

nr. 129.110 van 10 maart 2004

A. 116.777/g-75.

In zake :

de NV STEVAN,

die woonplaats kiest bij
advocaat A. Lust,
kantoor houdende te Sint-Andries-Brugge,
Burggraaf de Nieulantlaan 14,

tegen :

de GEMEENTE LENDELEDE,

die woonplaats kiest bij
advocaat B. Van Dorpe,
kantoor houdende te Kortrijk,
Loofstraat 39.

belanghebbende partij :

het VLAAMSE GEWEST,

dat woonplaats kiest bij
advocaat B. Bronders,
kantoor houdende te Oostende,
E. Beernaertstraat 106.

**DE RAAD VAN STATE, ALGEMENE VERGADERING
VAN DE AFDELING ADMINISTRATIE,**

Gezien het verzoekschrift dat de NV Stevan op 13 februari 2002 heeft ingediend om de nietigverklaring te vorderen “van de beslissing van de gemeenteraad van de gemeente Lendelede d.d. 18 oktober 2001 waarbij de beheersoverdracht wordt goedgekeurd ten voordele van het Vlaams Gewest van de terreinen gelegen te Lendelede, Kuurnestraat 64 (hoeve Vercaemer) teneinde over te gaan tot bebossing van het terrein”;

Gelet op het arrest nr. 124.115 van 10 oktober 2003 waarbij de debatten worden heropend en de zaak aan de Eerste Voorzitter wordt voorgelegd;

Gelet op de beschikking van 20 oktober 2003 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 18 november 2003 om 14.00 uur;

Gehoord het verslag van J. Lust, staatsraad;

Gehoord de opmerkingen van advocaat A. Lust, die verschijnt voor verzoeker, van advocaat B. Van Dorpe, die verschijnt voor de verwerende partij en van advocaat M. Bruggeman, die loco advocaat B. Bronders, verschijnt voor de belanghebbende partij;

Gehoord het andersluidend advies van P. De Somere, auditeur;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat het arrest dat de vordering tot schorsing van verzoekster afwijst, op 30 juli 2002 wordt betekend op het adres waarop zij keuze van woonplaats deed; dat verzoekster op 20 augustus 2003 een verzoek tot voortzetting van de rechtspleging indient; dat in tegenstelling tot wat in het begeleidend schrijven gemeld wordt, de zegels niet zijn bijgevoegd; dat verzoekster de zegels alsnog toezendt op 18 oktober 2002;

Overwegende dat met brief van 4 oktober 2002 de griffie op grond van artikel 15ter, § 1, van het koninklijk besluit van 5 december 1991 tot bepaling van de rechtspleging in kort geding aan verzoekster meedeelt dat de afstand van geding zal worden uitgesproken tenzij zij vraagt om te worden gehoord; dat verzoekster in haar verzoek om te worden gehoord, en ter terechtzitting, betoogt dat haar vergetelheid om bij het verzoek tot voortzetting de nodige fiscale zegels te voegen niet gesanctioneerd mag worden met een arrest van onweerlegbaar wettelijk vermoede afstand; dat zij toelicht dat noch de wet, noch enig uitvoeringsbesluit met betrekking tot een tijdig maar niet gezegeld voortzettingsverzoek in de sanctie van een onweerlegbaar vermoeden van afstand, van onontvankelijkheid of van nietigheid voorziet, dat van een sanctie -de onontvankelijkheid- voor het eerst en plots sprake is in het “Vademecum betreffende de toepassing van de nieuwe procedureregels” (B.S., 14 januari 1999), dat evenwel de Raad van State niet vermag zelf in die sanctie te voorzien, dat bij ontstentenis van een eigen regeling het beginsel “geen sanctie zonder uitdrukkelijke wetsbepaling”, neergelegd in artikel 860 van het Gerechtelijk Wetboek, geacht moet worden van toepassing te zijn, dat de Koning, noch de Raad van State over de vereiste rechtsgrond beschikken om de

sanctie van niet-ontvankelijkheid in te stellen, dat het hun bevoegdheid te buiten gaat, dat de sanctie ook het grondwettelijk gelijkheidsbeginsel schendt, dat zij in dat verband vraagt dat een prejudiciële vraag zou worden gesteld aan de Algemene vergadering van de afdeling Administratie van de Raad van State, en voor het geval deze zou oordelen dat de ongelijke behandeling voortvloeit uit de wet, dat een prejudiciële vraag zou worden gesteld aan het Arbitragehof; dat zij verder stelt dat de inzet van voorliggend geschil burgerlijk is in de zin van artikel 6.1. van het Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens en de fundamentele vrijheden, aangezien het beroep ertoe strekt dat verzoeksters bedrijfsactiviteit wordt veilig gesteld en kan worden voortgezet, en dat “een verdragsconforme (art. 6 § 1 en § 3, c) en art. 13 EVRM) en een grondwetsconforme (art. 13 Grondwet) lezing van de te deze aan de orde zijnde teksten geen andere rechtsoplossing toelaten dan door de verzoekende partij voorgestaan”;

Overwegende dat krachtens artikel 70, § 1, tweede lid van het algemeen procedurereglement het recht, vereist voor het indienen van een beroep tot nietigverklaring, ingeval de schorsing van de tenuitvoerlegging van een akte of reglement van een administratieve overheid wordt gevorderd, verschuldigd wordt bij het instellen van een vordering tot voortzetting van de procedure en dit recht wordt gekweten door de persoon die de voortzetting van de procedure vraagt; dat op grond van artikel 71, eerste lid, b) dit recht wordt gekweten door middel van fiscale zegels op het origineel van het verzoek tot voortzetting; dat uit het verslag aan de Koning bij het koninklijk besluit van 17 februari 1997 (Belgisch Staatsblad van 27 februari 1997, p. 4145) waarbij de voornoemde bepalingen in het algemeen procedurereglement ingevoerd zijn, blijkt dat de uitbreiding van het betalen van fiscale rechten tot het administratief kort geding - waarvan het uitstel van de betaling van de zegelrechten voor het annulatieberoep tot op het ogenblik dat de voortzetting van het geding wordt gevraagd een nadere regel is-gerechtvaardigd wordt “door het toenemend aantal vorderingen tot schorsing” en dat de wet van 4 augustus 1996 tot wijziging van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, waarbij de kostenregeling voor vorderingen tot schorsing mogelijk is gemaakt, een instrumentarium heeft uitgewerkt om de wegens de toevloed van schorsingsvorderingen steeds oplopende achterstand tegen te gaan, om de gemiddelde duur van de rechtspleging te verkorten en om de Raad van State in de mogelijkheid te stellen “meer aandacht te schenken aan geschillen waarin het hoofdzakelijk om principes gaat” (Parl. Doc. Senaat, 1995-1996, stuk 321/1, p. 2-3; stuk 321/6, p. 2 en 12); dat één van die instrumenten bestaat in de verplichting voor de verzoekende partij om een actieve rol te spelen in het procesverloop en aldus, door de verplichting na afwijzing van de vordering tot schorsing de voortzetting van het geding te vragen, de Raad van State “een nieuwe procedure te besparen” en de partijen “te

verplichten het debat aan te passen aan het arrest dat in kort geding uitgesproken is” (Parl. Doc. Senaat, 1995-1996, stuk 321/1, p. 7; stuk 321/6, p. 2); dat uit het voorgaande volgt dat de in artikel 71, eerste lid, b), van het algemeen procedurereglement neergeschreven regel - die betrekking heeft op de vlotte rechtsbedeling - een substantieel vormvoorschrift is, waarvan de miskennis de regelmatigheid van het verzoek tot voortzetting aantast, ook al is dit niet met zoveel woorden geschreven in het algemeen procedurereglement;

Overwegende dat uit het samen lezen van de artikelen 70, § 1, tweede lid en 71, eerste lid, b) van het algemeen procedurereglement volgt dat de vereiste zegels in principe moeten zijn aangebracht op het moment waarop het verzoek tot voortzetting bij de Raad van State wordt ingediend en in elk geval vóór het verstrijken van de termijn waarbinnen dat moet gebeuren; dat anders geen regelmatig, dat is onder meer behoorlijk gezegeld, verzoekschrift tot voortzetting van de procedure wordt ingediend binnen de gestelde termijn; dat bovendien artikel 70, § 1, tweede lid, het ogenblik aangeeft waarop, indien de vordering tot schorsing is verworpen, het recht van het verzoekschrift tot nietigverklaring moet worden betaald, namelijk bij het instellen van het verzoek tot voortzetting van de procedure; dat de hoofdgriffier van de Raad van State, telkens hij met toepassing van artikel 15ter, § 2, van het koninklijk besluit van 5 december 1991 tot bepaling van de rechtspleging in kort geding voor de Raad van State een verzoekende partij in kennis stelt van de wettelijke verplichting om, wanneer zij zulks wenst, de voortzetting van het geding te vragen, melding maakt van de verplichting om fiscale zegels te klevens; dat uit wat voorafgaat ook blijkt dat te dezen de beweemde discriminatie voortvloeit uit de aangehaalde bepalingen van het procedurereglement en niet rechtstreeks uit de wet; dat er bijgevolg geen reden is om, zoals de verzoekende partij dit vraagt, een prejudiciële vraag te stellen aan het Arbitragehof;

Overwegende dat het recht op toegang tot de rechter, op behoorlijke rechtsbedeling en op daadwerkelijke rechtshulp, gewaarborgd door artikel 13 van de Grondwet en de artikelen 6, eerste lid, en 13 van het Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens en de fundamentele vrijheden, er niet aan in de weg staat dat de uitoefening van het verzoek tot voortzetting met het oog op een goed beheer van de justitie, hier meer bepaald de werking van de Raad van State, aan welbepaalde nadere regels of ontvankelijkheidsvoorwaarden wordt onderworpen; dat vanzelfsprekend die nadere regels of voorwaarden niet zonder redelijk verband van evenredigheid met het beoogde doel zouden mogen zijn; dat zulks te dezen evenwel niet het geval is; dat niet alleen de wetgever met betrekking tot het meer vermelde artikel 17, § 4ter, niet is afgeweken van het algemene rechtsbeginsel dat de strengheid van de wet in geval van

overmacht of van onoverwinnelijke dwaling kan worden gemilderd, maar bovendien bij de kennisgeving van het arrest dat de vordering tot schorsing afwijst aan de verzoekende partij uitdrukkelijk wordt meegedeeld dat het verzoek tot voortzetting “dient vergezeld te zijn van Belgische fiscale zegels ter waarde van 175 EUR”; dat in die omstandigheden de verplichting om het verzoek tot voortzetting binnen de termijn voor het indienen ervan ook te zegelen, geen vormvoorschrift is dat, ten aanzien van de doelstellingen die de verplichting dient, als een onevenredige beperking van het recht op toegang tot de rechter, op behoorlijke rechtsbedeling en op daadwerkelijke rechtshulp kan worden beschouwd;

Overwegende weliswaar dat inzake de beroepen tot nietigverklaring welke niet gepaard gaan met een vordering tot schorsing of inzake die laatste vorderingen, uit de artikelen 70, § 1, 2°, en 71, eerste lid, b), van het algemeen procedurereglement eveneens volgt dat het betrokken verzoekschrift gezegeld moet zijn en dat ook daaruit kan worden afgeleid dat de vereiste zegels in principe moeten zijn aangebracht op het moment waarop het betrokken verzoekschrift bij de Raad van State wordt ingediend of uiterlijk vóór het verstrijken van de termijn waarbinnen dat moet gebeuren; dat de griffier in dit geval de zaak niet op de rol brengt, zoals artikel 96 van het bij regentsbesluit van 15 april 1949 goedgekeurde reglement van orde van de Raad van State voorschrijft; dat, wanneer voorafgaandelijk een vordering tot schorsing werd behandeld, de zaak reeds op de rol is ingeschreven; dat dus, in het licht van de desbetreffende reglementaire bepalingen, de situatie van degene die een inleidend verzoekschrift tot schorsing of tot vernietiging indient, verschilt van die van de verzoeker wiens vordering tot schorsing verworpen werd en de voortzetting vraagt ;

Overwegende dat de wet vereist dat, wanneer de vordering tot schorsing is verworpen, binnen een welbepaalde termijn een verzoek tot voortzetting wordt ingediend, wanneer de verzoekende partij haar annulatieberoep handhaaft ; dat, wanneer een niet-gezegeld verzoekschrift tot nietigverklaring is ingediend, de hoofdgriffier de verzoekende partij verwittigt van het feit dat zij die formaliteit niet in acht heeft genomen en uitdrukkelijk wijst op de manier waarop het recht moet worden betaald; dat deze dan, binnen een redelijke termijn -d.i. binnen vijftien dagen- de zegels moet aanbrengen, op straffe van niet-ontvankelijkheid van het beroep; dat deze verwittiging uiteraard alleen kan geschieden wanneer het verzoekschrift reeds is ingediend; dat in geval van voortzetting van de procedure na verwerping van de vordering tot schorsing, dezelfde verwittiging reeds op voorhand gebeurt, op het ogenblik waarop het arrest houdende verwerping van de vordering tot schorsing ter kennis van de verzoekende partij wordt gebracht; dat aldus in de beide gevallen, in het belang van de rechtzoekende, een

gelijkaardige soepelheid aan de dag wordt gelegd, rekening houdende met de verschillende feitelijke situatie; dat de prejudiciële vraag, gesteld aan de Algemene Vergadering, derhalve ontkennend dient te worden beantwoord;

Overwegende dat verzoekster niet betwist dat zij er uitdrukkelijk, persoonlijk en van tevoren op gewezen is dat bij het verzoek tot voortzetting voor € 175 fiscale zegels moesten worden gevoegd en dat zij dit laattijdig heeft gedaan; dat zij zich voor haar verzuim daartoe niet op overmacht of een onoverwinnelijke dwaling beroept, maar uitsluitend op een “materiële vergetelheid”; dat het verzoek tot voortzetting niet regelmatig is; dat krachtens artikel 17, § 4ter, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, een vermoeden van afstand van geding geldt ten aanzien van de verzoekende partij, die niet op regelmatige wijze de voortzetting van de procedure heeft gevraagd,

B E S L U I T :

Artikel 1.

De afstand van het geding wordt vastgesteld.

Artikel 2.

De kosten van de vordering tot schorsing en van het beroep tot nietigverklaring, bepaald op 350 euro, komen ten laste van de verzoekster.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van de algemene vergadering, afdeling Administratie, van de Raad van State, op tien maart tweeduizend en vier door:

de HH.	R. ANDERSEN,	voorzitter,
	J. DE BRABANDERE,	kamervoorzitter,
	J.-Cl. GEUS,	kamervoorzitter,
Mevr.	M.-R. BRACKE,	kamervoorzitter,
de HH.	D. VERBIEST,	kamervoorzitter,
	M. LEROY,	kamervoorzitter,
	J. MESSINNE,	kamervoorzitter,

	R. STEVENS,	staatsraad,
	L. HELLIN,	staatsraad,
	A. VANDENDRIESSCHE,	staatsraad,
	P. LEWALLE,	staatsraad,
Mevr.	S. GEHLEN,	staatsraad,
de HH.	J. VANHAEVERBEEK,	staatsraad,
	J. LUST,	staatsraad,
Mevr.	S. GUFFENS,	staatsraad,
de HH.	G. VAN HAEGENDOREN,	staatsraad,
	E. BREWAEYS,	staatsraad,
	P. NIHOUL,	staatsraad,
Mevr.	D. LANGBEEN,	hoofdgriffier.

De Hoofdgriffier,

De Voorzitter van de Raad van State,

D. LANGBEEN.

R. ANDERSEN.